

Als het interview een paar weken eerder was gehouden, was het een heel ander gesprek geweest. En als minister Wiebes zijn besluit om de gaswinning terug te draaien nog niet verder had toegelicht, was Manno Bannink ook heel anders in het gesprek gegaan. Het tekent hoe actueel zijn huidige werk is, hoe snel het verandert door de politiek en hoe snel Bannink de gevolgen van de politieke actualiteit bij de mensen thuis moet brengen.

Midden in het maatschappelijk debat: **Nationaal Coördinator Groningen**

foto Babet Hogevorst

De Nationaal Coördinator Groningen is een samenwerking van tien Groninger gemeenten in het aardbevingsgebied, de provincie Groningen en de Rijksoverheid. Er werken ongeveer 140 mensen voor deze organisatie: deels in Den Haag, deels in de stad Groningen en deels in de versterkingspunten van NCG in de gemeenten. Vanuit de oude pastorie van het dorp Loppersum werkt Manno Bannink met zijn acht collega's in de gemeente die tot nu toe het meest is getroffen door de aardbevingen. De taken van het team van Bannink in Loppersum zijn helder: zorg voor veilige woningen en andere gebouwen in de gemeente en draag waar mogelijk bij aan de leefbaarheid van de kernen. Bannink is Rentmeester NVR en is gevraagd om deze taken voor een aantal jaren uit te voeren. "Ik weet niet ze-

ker of ik hier echt rentmeesterstaken uitvoer, maar mijn capaciteiten die ik als rentmeester heb ontwikkeld, zijn wel heel belangrijk in deze functie. Ik heb voortdurend te maken met vastgoed want het gaat altijd over huizen, scholen, zorgcomplexen, agrarische bebouwing, winkels etc. Daarnaast gaat het altijd om het bij elkaar brengen van belangen die soms ver van elkaar af liggen maar altijd omgeven zijn met, heel begrijpelijk, veel emoties."

Emoties

De versterkingsopgave begint met een inspectie van duizenden huizen en andere gebouwen. Ze worden technisch bekeken en middels modelberekeningen wordt beoordeeld of de gebouwen een aardbeving van 5.0 op de schaal van Richter kunnen weerstaan. Zo niet, dan moeten de woningen worden versterkt. Dat kan

betekenen dat er in de constructie iets moet verbeteren of, in een ernstig geval, dat de woning gesloopt en herbouwd moet worden. Tot nu toe blijkt die laatste optie voor zo'n 70 procent van de tot nu toe onderzochte woningen in Loppersum de beste te zijn.

Tot zover de theorie. In de praktijk blijkt het allemaal ingewikkeld, vertelt Bannink. De bewoners hebben bijvoorbeeld altijd het laatste woord: zij bepalen wat er met hun huis gebeurt, de overheid kan niets afdwingen. Dat kan lastig zijn als de ene helft van een twee-kapper wel wil herbouwen en de andere helft niet. "Soms willen mensen echt niet verhuizen, ook niet tijdelijk. Ze zien het nut er niet van in, ze zijn al op leeftijd, ze hebben een speciale band met het huis of hebben een groot wantrouwen tegen alles wat van de overheid is. Er kunnen allerlei redenen zijn, en dat kan wel eens leiden tot een patstelling. Wij gaan dan in gesprek en proberen er achter te komen waarom de mensen niet mee willen doen en hoe we ze eventueel kunnen verleiden om toch mee te werken. Dit zijn soms heel emotionele gesprekken. Zeker in de onze begintijd waren wij voor veel mensen niet te vertrouwen, immers onderdeel van een systeem dat hun leefomgeving onveilig had gemaakt. En daar zouden ze nu opeens mee moeten samenwerken. Het heeft ons best veel tijd en energie gekost om mensen mee te krijgen en ze te laten zien dat wij er zijn om hun leefomgeving weer veilig te maken. Ik denk dat we hier in Loppersum inmiddels een goede vertrouwensband hebben met de bevolking en dat we onze taak als eerste aanspreekpunt nu goed kunnen vervullen."

Stopgezet

Of dat vertrouwen een deuk heeft opgelopen met de meest recente koerswijziging van minister Wiebes, valt nog te bezien. Want met het stopzetten van de gaswinning, wil de minister ook het dure versterkingsprogramma versneld afbouwen. Dat is in zijn ogen dan immers niet meer nodig. Bannink: "Het ingewikkelde is natuurlijk dat wij al in kaart hebben gebracht welke huizen onveilig zijn en we daar intensief met mensen in overleg over zijn. Dus wordt het wel lastig om nu weer met een nieuw verhaal naar

de mensen te gaan en te vertellen dat de versterkingsoperatie weer verandert. De reactie van bewoners is zeer begrijpelijk, temeer omdat het vermoedelijk nog jaren zal duren voordat de risico's van aardbevingen op een aanvaardbaar niveau zullen zijn."

Leefbaarheid en krimp

De versterkingsopgave gaat voor Bannink overigens verder dan puur technisch versterken of vernieuwen. De versterkingsopgave biedt namelijk ook uitgelezen kansen om aan andere maatschappelijke opgaven te werken. Een daarvan is de krimp die hier in een aantal dorpen heel nadrukkelijk speelt. "We zouden natuurlijk kunnen slopen en precies herbouwen wat er stond, maar als de behoefte aan huizen niet zo groot meer is, en als er ideeën zijn om de kernen anders te structureren, is dit een prachtige mogelijkheid. Zo kijken we in 't Zand, een van de kleinere dorpen in de gemeente Loppersum, met de gemeente en de bewoners hoe we aan de leefbaarheid van het dorp kunnen werken nu we hier toch grootschalig aan de gang gaan met sloop en nieuwbouw. In feite gaan we hier met bewoners aan de slag met de vraag hoe we het dorp kunnen inrichten zodat het ook in de toekomst een aantrekkelijke plek is om te wonen."

Dit soort vraagstukken betreffen niet alleen de woningbouw maar ook bijvoorbeeld zorg en scholen. Zorginstellingen, die ook grote versterkingsopgaven kennen, bespreken momenteel met elkaar de vraag hoe ze willen dat de zorg er in de toekomst uit zou moeten zien: in welke dorpen moeten wat voor soort zorg komen, rekening houdend met een andere zorgvraag en een andere inrichting van de zorg in Nederland. "En de dorpen waar nu soms nog meerdere kleine schooltjes van verschillende gezindten staan, hebben nu een mooie kans om te kijken of en hoe ze samen willen gaan. De versterkingsopgave is dus zeker niet alleen een technische opgave maar ook een leefbaarheidsopgave."•

foto Flip Franssen | Hollandse Hoogte